

მშვიდობის, დემოკრატიისა და
განვითარების კავკასიური
ინსტიტუტი

წლიური ანგარიში

2005

მისამართი: მერაბ აღუქსიძის ქუჩა №1, თბილისი 0193, საქართველო
სააბონენტო ყუთი 101, თბილისი 0108, საქართველო
ტელ: (995 32) 334081, ფაქსი: (995 32) 334163; ელფოსტა: cipdd@cipdd.org; ვებგვერდი: www.cipdd.org

სარჩევი

1. მისიის გაცხადება
2. ზოგადი ცნობები კავკასიური ინსტიტუტის შესახებ
3. კავკასიური ინსტიტუტის გამგეობა
4. კავკასიური ინსტიტუტის ფინანსები
5. კავკასიური ინსტიტუტის დონორები
6. კავკასიური ინსტიტუტის პარტნიორი ორგანიზაციები
7. კავკასიური ინსტიტუტის საქმიანობა 2005 წლის განმავლობაში
8. კავკასიური ინსტიტუტის გამოცემები 2005 წლის განმავლობაში

დანართი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა 2005

1. მისიის გაცხადება

ჩვენ იმ დაუცველ, სიღარიბით განაწამებ და ბუნდოვანი მომავლის მქონე საზოგადოებაში ვცხოვრობთ, რომელსაც მყარი მშვიდობა, თავისუფლება და კეთილდღეობა სწეურია. ჩვენ გვჯერა, ამ მიზნების მიღწევა მხოლოდ იმ შემთხვევაში მოხერხდება თუ:

- დავიცავთ თითოეული ჩვენგანის პოლიტიკურ უფლებებს;
- პატივს ვცემთ მოქალაქის პიროვნულ ღირსებას;
- შევქმნით მრავალსახა და უშრეტი ენერგიის სამოქალაქო საზოგადოებას;
- კონკურენტუნარიან და გამჭირვალე კერძო ბიზნეს სექტორს;
- კანონის უზენაესობაზე დაფუძნებულ ეფექტურ და ანგარიშვალდებულ სამოქალაქო ინსტიტუტებს.

პოლიტიკური ერთიანობის მქონე ერთად ჩვენი ჩამოყალიბება, ჩვენი ყოფნა-არყოფნის საკითხია, მაგრამ ამავე დროს იმ კულტურული მრავალფეროვნების პატივისცემაც არ უნდა დაგვარგოთ, რომელიც ჩვენი ისტორიული მემკვიდრეობის განუყოფელი ნაწილია. ჩვენ ევროპულ და ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციას ვუჭერთ მხარს, რადგან ეს ჩვენი საზოგადოების სტრატეგიული მიზანია და ამასთან მიგვაჩნია, რომ სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების შავი ზღვის ქვეყნებთან მჭიდრო თანამშრომლობა, საგანგებო მნიშვნელობას იძენს ჩვენი ზრდა-განვითარებისათვის.

ამ მიზნების მისაღწევად ქართულმა საზოგადოებამ შეთანხმებული და თანმიმდევრული პოლიტიკური სტრატეგიები უნდა მოიმარჯვოს, გულწრფელად და კვალიფიციურად შეაფასოს თავისი მიღწევა-ნაკლოვანებები და საჯარო დებატები გამართოს ამ სტრატეგიების და შეფასებების გარშემო. დებატებში ჩვენი საზოგადოებრიობის სხვადასხვა ფენის წარმომადგენლები უნდა ჩაერთონ. ჩვენ ისეთი მაღალი ხარისხის დემოკრატია გვჭირდება, სადაც ადამიანებმა იციან, როგორ მიაღწიონ კონსენსუსს და შეიწყნარონ განსხვავებული აზრი. ჩვენ სწორედ აქ ვაპირებთ წვლილის შეტანას. ჩვენ გამოვიმუშავებთ *ცოდნას* ჩვენი საზოგადოების შესახებ, ვაყალიბებთ *შეხედულებებს*, რა არის საჭირო საიმისოდ, რომ უკეთ ვიცხოვროთ და *კერებთ* ხალხს ჩვენი წინსვლის პირობების განსასჯელად.

2. ზოგადი ცნობები კავკასიური ინსტიტუტის შესახებ

მშვიდობის, დემოკრატიის და განვითარების კავკასიური ინსტიტუტი (CIPDD) დაფუძნდა 1992 წლის აგვისტოში, თბილისში. ინსტიტუტი არის არასამთავრობო და არასამეწარმეო ორგანიზაცია, არ იმყოფება კავშირში არცერთ პოლიტიკურ პარტიასთან; 1998 წლის 6 ნოემბერს კავკასიურმა ინსტიტუტმა ხელახალი რეგისტრაცია გაიარა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროში ფონდის სამართლებრივი სტატუსით (რეგისტრაციის ნომერია 28/112). კიდევ ერთი ხელახალი რეგისტრაცია (13.12.2004. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, ბრძანება №156) წესდებაში შეტანილმა ცვლილებებმა გამოიწვია.

კავკასიური ინსტიტუტი სახელმწიფო პოლიტიკის „წავლულ ექსპერტთა ცენტრია“ (think tank). მისი საქმიანობა ორ ვრცელ სიბრტყეზეა გაშლილი: *დემოკრატიული გარდაქმნა და ინსტიტუციური მშენებლობა*, და *მტკიცე მშვიდობის და უსაფრთხოების საფუძვლების შექმნა*. გამოიყოფა რამდენიმე სფერო, სადაც კავკასიური ინსტიტუტის კომპეტენცია შედარებით მაღალია. ესენია: ეთნოსური და რელიგიური უმცირესობების პრობლემები; ადგილობრივი

თვითმმართველობა; სამოქალაქო საზოგადოების აღმშენებლობა; სამოქალაქო დიპლომატია და ნდობის დამკვიდრება (confidence building); სამხედრო-სამოქალაქო ურთიერთობები და უსაფრთხოების სექტორის რეფორმები.

კავკასიური ინსტიტუტი საქართველოს ფარგლებს შიგნით უფრო წარმართავს თავის საქმიანობას, თუმცა სამხრეთ კავკასიის და შავი ზღვა-ბალკანეთის სივრცეზე მიმდინარე ერთობლივ პროექტებშიც მონაწილეობს ხოლმე. ის ხშირად არის სხვა - ქართული თუ საზღვარგარეთული - სამოქალაქო ორგანიზაციის პარტნიორი ან რომელიმე კოალიციის წევრი. მეორეს მხრივ, ის საქართველოს ხელისუფლებასთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთანაც ასევე ხშირად თანამშრომლობს.

კავკასიური ინსტიტუტი ასრულებს კვლევით სამუშაოებს, გამოცემს გამოცემებს, აწვობს კონფერენციებს და სამუშაო შეხვედრებს - მრგვალ მაგიდებს. მისი ექსპერტების სამოქმედო სფეროებში ინსტიტუტი ტრენინგ-გაკვეთილებსაც ატარებს.

პოლიტიკური რეკომენდაციების შემუშავების გარდა, კავკასიური ინსტიტუტი ადამიანის უფლებადაცვით და დემოკრატიის მხარდამჭერ ღონისძიებებშიც ხშირად მონაწილეობს. ამ მიზნით ინსტიტუტი, ჩვეულებრივ, თანამოაზრე ინდივიდებთან და ორგანიზაციებთან ებმება ხოლმე კოალიციაში.

ინსტიტუტის პროექტებს ზედამხედველობას უწევს და ახორციელებს აღმასრულებელი საბჭო (8 ადამიანი). მუდმივი ადმინისტრაციული შტატი ხუთი ადამიანისაგან შედგება, რომელსაც აღმასრულებელი დირექტორი უდგას სათავეში. 15-20 კაცამდე სახელშეკრულებო საფუძველზე მუშაობს. გია ნოდია არის გამგეობის თავმჯდომარე, ავთანდილ ჯოხაძე – აღმასრულებელი დირექტორი.

3. კავკასიური ინსტიტუტის გამგეობა

2005 წელს ინსტიტუტის გამგეობის წევრები არიან:

- 1) ია ანთაძე
- 2) გიორგი გვახარია
- 3) ირაკლი მჭედლიშვილი
- 4) მალხაზ სონდულაშვილი
- 5) ემზარ ჯგერენაია
- 6) ემილია ხალილოვა
- 7) გია ნოდია

4. კავკასიური ინსტიტუტის ფინანსები

ინსტიტუტის საქმიანობა დონორების მხარდაჭერაზე, აგრეთვე მისი თანამშრომლების, პარტნიორების და კოლეგების ენთუზიაზმზე და პასუხისმგებლობაზეა დამოკიდებული. მისი ფინანსების მხოლოდ უმნიშვნელო ნაწილი მოდის სხვა წყაროებიდან. ასეთია, მაგალითად, ინსტიტუტის გამოცემების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი (ამ გამოცემების უმრავლესობა უსასყიდლოდ რიგდება ხოლმე).

2005 წელს ინსტიტუტის საქმიანობაზე დახარჯულმა თანხამ შეადგინა 393 666 ამერიკული დოლარის ექვივალენტი (ის 2005 წლის აუდიტორული დასკვნა).

5. კავკასიური ინსტიტუტის დონორები

2005 წლის განმავლობაში კავკასიური ინსტიტუტის საქმიანობას მხარს უჭერდნენ შემდეგი დონორები და პარტნიორი ორგანიზაციები:

- ჰოლანდიური ფონდი - Cordaid
- ევრაზიის ფონდი (The Eurasia Foundation)
- ევროკომისია, უშუალოდ და ომისა და მშვიდობის გაშუქების ინსტიტუტის მეშვეობით (IWPR, ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი)
- დასავლეთ-აღმოსავლეთის პრობლემების ღია საზოგადოების ინსტიტუტი (OSI შვეიცარია)
- ეუთოს ეროვნულ უმცირესობათა უმაღლესი კომისარიატი (OSCE)
- ფონდი - ღია საზოგადოება საქართველო (OSGF)
- აშშ-ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტო (USAID Save the Children-ის მეშვეობით)
- დემოკრატიისა და არჩევნების ხელშეწყობის საერთაშორისო ინსტიტუტი (International IDEA)
- ნიდერლანდების მრავალპარტიული დემოკრატიული ინსტიტუტი (NIMD)
- Saferworld (ლონდონი, გაერთიანებული სამეფო)

6. კავკასიური ინსტიტუტის პარტნიორი ორგანიზაციები

ქვემოთ ჩამოთვლილია ორგანიზაციები, რომელმაც თანაც კავკასიური ინსტიტუტი ერთობლივი პროექტებს ახორციელებდა 2005 წლის განმავლობაში:

- ალტერნატივა, თბილისი, საქართველო
- გაეროს ასოციაცია, თბილისი, საქართველო
- სომხეთის საგამომძიებლო ჟურნალისტების ასოციაცია (ერევანი, სომხეთი)
- აზერბაიჯანის ჟურნალისტთა დაცვის კომიტეტი (RUH), ბაქო, აზერბაიჯანი
- კონფლიქტების გადაჭრის და ტყვეთა გაცვლის ცენტრი *პარტნიორები-საქართველო*, თბილისი, საქართველო.
- ექსტრემალური ვითარების ჟურნალისტიკის ცენტრი, მოსკოვი, რუსეთი
- სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტი, თბილისი, საქართველო
- ომისა და მშვიდობის გაშუქების ინსტიტუტი (IWPR), ლონდონი გაერთიანებული სამეფო
- Safeworld, ლონდონი გაერთიანებული სამეფო
- Save the Children
- კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო ცენტრი
- ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისი (OSCE/ODIHR)
- ნიდერლანდების მრავალპარტიული დემოკრატიული ინსტიტუტი (NIMD)
- საერთაშორისო IDEA
- გრიფიტის უნივერსიტეტი (ავსტრალია)
- მართვისა და ეთიკის ღია საზოგადოების ინსტიტუტი (უნგრეთი)

7. კავკასიური ინსტიტუტის საქმიანობა 2005 წლის განმავლობაში

პოლიტიკური სისტემის რეფორმები საქართველოში და კავკასიური ინსტიტუტის წვლილი

2004 წლის თებერვალში ქვეყნის კონსტიტუციაში შესულმა შესწორებებმა მნიშვნელოვნად შეცვალა საქართველოს პოლიტიკური სისტემა და ის პრეზიდენტურიდან „ნახევრად პრეზიდენტურ“, ზოგი ექსპერტის შეფასებით კი, „სუპერპრეზიდენტურ“ სისტემად აქცია, ხოლო აღმასრულებელ და განმკარგულებელ შტოებს შორის არსებული ბალანსი აღმასრულებელი ხელისუფლების სასარგებლოდ დაარღვია; სამოქალაქო საზოგადოება არ მიესაღმნენ ამ ცვლილებას; ისეთი საერთაშორისო ორგანიზაცია, როგორიც ევროსაბჭოა საქართველოს ხელისუფლებას ურჩევს ისევ გადახედოს კონსტიტუციას და აღადგინოს ხელისუფლების შტოებს შორის დარღვეული ბალანსი.

ჯერ კიდევ საკონსტიტუციო ცვლილებების მიღებამდე, 2004 წლის იანვარში, კავკასიურმა ინსტიტუტმა საჯარო დისკუსია გამართა ამ თემაზე, სადაც სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებმა მოსალოდნელი ცვლილებებისადმი უარყოფითი დამოკიდებულება გამოავლინეს. ეს დამოკიდებულება აისახა კავკასიური ინსტიტუტის აღმასრულებელი დირექტორის, ავთო ჯოხაძის სტატიაში - „შედეგება თუ არა პრემიერა?“ (გაზეთი „24 საათი“ 17 იანვარი, 2004). მალე, 2004 წლის თებერვალში, სამოქალაქო საზოგადოების დელეგაცია - რომელთა რიგებში კავკასიური ინსტიტუტის თავმჯდომარე, გია ნოდიაც იმყოფებოდა - აღნიშნულ საკითხზე სასაუბროდ ქვეყნის პრეზიდენტს შეხვდა. ამ პრობლემას კავკასიური ინსტიტუტი უფრო ფუნდამენტურად 2004 წლის ივნისიდან 2005 წლის აგვისტომდე პერიოდში იკვლევდა დემოკრატიის და არჩევნების ხელშეწყობის საერთაშორისო ინსტიტუტთან (international IDEA) ერთობლივი პროექტის სახით: „კონსტიტუციური და პოლიტიკური რეფორმების პროცესი საქართველოში: პოლიტიკური ელიტა და ხალხის ხმები“

პროექტი ორ მნიშვნელოვან პრობლემას შეეხო: ცენტრალური ხელისუფლების შტოებს შორის ძალაუფლების განაწილებას და საერთოეროვნული დონიდან უფლებამოსილებების რეგიონალურ და აგდოლობრივ დონეებზე გადაცემას.

პროექტი ამ საკითხებზე სამოქალაქო დისკუსიის გაჩაღებას და საქართველოში მიმდინარე საკონსტიტუციო პროცესებში საერთაშორისო თანამეგობრობის მონაწილეობის გაზრდას ისახავდა მიზნად, რასაც თავის მხრივ კონსტიტუციური რეფორმების ხარისხისა და ლეგიტიმურობის ამაღლება უნდა მოჰყოლოდა.

წამყვან ექსპერტთა ორმა ჯგუფმა შეიმუშავა ორი პირველადი დოკუმენტი, რომლებიც საქართველოს ხუთ რეგიონში და თბილისში ჩატარებულ საჯარო დისკუსიებზე განიხილებოდა. განხილვებში ხელისუფლების, არასამთავრობო სექტორის და მედიის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ. დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტის შემუშავებისას ამ დისკუსიის შედეგების გარდა, ევროპელი ექსპერტების მოსაზრებები და საკონსტიტუციო პროცესებისადმი საზოგადოების დამოკიდებულების გამორკვევის მიზნით ჩატარებული სოციოლოგიური კვლევის შედეგებიც იქნა გათვალისწინებული.

საბოლოოდ შეიმუშავდა პოლიტიკურ-სარეკომენდაციო შინაარსის დოკუმენტი, სადაც მკაფიოდ განისაზღვრა საკონსტიტუციო რეფორმის დღის წესრიგი ორ ზემოხსენებულ თემატურ სფეროში.

დოკუმენტის როგორც წინასწარი, ისე საბოლოო ვერსია ძირითადად ქვეყნის მთავარ პოლიტიკურ აქტიორებს შორის გავრცელდა.

ადგილობრივ და რეგიონალურ დონეებზე ძალაუფლების განაწილების საკითხში ხელისუფლებასთან მნიშვნელოვანი უთანხმოების მიუხედავად ზოგიერთი სახელისუფლებო წარმომადგენელი რეკომენდაციების შემუშავების პროცესში მაინც ჩაერთო.

პროექტმა მთელი სამხრეთ კავკასიის რეგიონი მოიცვა, - გაკეთდა სომხეთსა და აზერბაიჯანში მიმდინარე პოლიტიკური რეფორმების ექსპერტული ანალიზი და სომეხი და აზერბაიჯანელი ექსპერტების მიერ მომზადდა შესაბამისი დოკუმენტები.

2005 წლის 17-19 მარტს IDEA-მ და კავკასიურმა ინსტიტუტმა თბილისში ჩაატარეს საერთაშორისო კონფერენცია: *„საკონსტიტუციო/პოლიტიკური რეფორმის პროცესი საქართველოში, სომხეთსა და აზერბაიჯანში: პოლიტიკური ელიტა და ხალხის ხმები“*. კონფერენცია სამხრეთ კავკასიის სამი ქვეყნის - საქართველოს, სომხეთსა და აზერბაიჯანს - რეფორმების პროცესებზე ინფორმაციის გაცვლას და ამ ქვეყნების ევროპაში ინტეგრაციის პერსპექტივების მიმოხილვას დაეთმო. წარმოდგენილი იქნა ქართველი, სომეხი და აზერბაიჯანელი ექსპერტების მიერ ამ თემაზე შექმნილი სტრატეგიული დოკუმენტები.

და ბოლოს, საერთაშორისო IDEA-მ და კავკასიურმა ინსტიტუტმა ამ ერთობლივი პროექტის შედეგების ამსახველი წიგნი გამოსცეს: *„საკონსტიტუციო-პოლიტიკური რეფორმის პროცესი საქართველოში: პოლიტიკური ელიტა და ხალხის ხმები“*. წიგნში შეჯამებულია ქართული პოლიტიკური საზოგადოების თვალსაზრისები და ევროპული სახელმწიფოების დამოკიდებულება ამ საკითხებისადმი. გამოიცა რუსული ვერსიაც: *„საკონსტიტუციო-პოლიტიკური რეფორმების პროცესი საქართველოს, სომხეთსა და აზერბაიჯანში,“* - რომელიც სომეხი და აზერბაიჯანელი ექსპერტების მიერ თავ-თავიანთ ქვეყნებში რეფორმების მიმდინარეობის და ევროინტეგრაციის პერსპექტივის ანალიზებსაც შეიცავს.

პუბლიკაცია სამივე რესპუბლიკაში გავრცელდა.

ელექტრონული ვერსია ინგლისურ ენაზე ხელმისაწვდომია IDEA-ს ვებგვერდზე: www.idea.int.

პოლიტიკური სისტემის რეფორმირების პროცესს უკავშირდება ნიდერლანდების მრავალპარტიული დემოკრატიის ინსტიტუტის (NIMD) მიერ დაფინანსებული პროექტიც: *„პოლიტიკური ინსტიტუტები საქართველოში“*, რომელიც 2005 წლის იანვრიდან მოყოლებული დღემდე გრძელდება.

პროექტი ქართულ პოლიტიკურ პარტიებთან, ნიდერლანდების მრავალპარტიული დემოკრატიის ინსტიტუტთან, ევროპის უსაფრთხოების და თანამშრომლობის ორგანიზაციის დემოკრატიის ინსტიტუტების და ადამიანის უფლებათა ოფისთან თანამშრომლობით ხორციელდება.

პროექტის მთავარი ამოცანა სხვადასხვა პოლიტიკური აქტორისთვის ურთიერთთანამშრომლობის სტრუქტურის შეთავაზებაა, რაც პოლიტიკურ პარტიებს საკუთარი ორგანიზაციების სურათის გამოკვეთის და დიაგნოზის დასმის საშუალებას მისცემს. პროექტმა ანალიტიკური საფუძველი უნდა შეამზადოს სამომავლოდ პარტიებთან თანამშრომლობისა და ტექნიკური მხარდაჭერის პროექტების განსახორციელებლად.

კვლევის პირველი ეტაპი პოლიტიკური პარტიების შერჩევას ითვალისწინებდა. შეირჩა ექვსი პოლიტიკური პარტია: *საქართველოს კონსერვატიული პარტია; მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს; საქართველოს*

ლეიბორისტული (შრომის) პარტია; ახალი დემარჯვენები; რესპუბლიკური პარტია და ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა.

მთავარ მეთოდად გამოყენებული იყო პოლიტიკური პარტიების ინტერაქტიული კვლევა. პარტიები კვლევის პასიური ობიექტები კი არა, აქტიური მონაწილეები და პარტნიორები იყვნენ. თითოეული პოლიტიკური პარტიიდან შერჩეული წარმომადგენელი აქტიურად თანამშრომლობდა მკვლევართა ჯგუფთან.

კვლევის უმთავრეს ბაზას, პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებთან ჩატარებული ოცდაოთხი, თითო პარტიასთან ოთხი, სამუშაო შეხვედრა წარმოადგენდა. ამ შეხვედრების ნახევარი (კერძოდ, თითო პარტიასთან ორი) თბილისში ჩატარდა, დანარჩენი კი დედაქალაქის გარეთ. თითოეულ პარტიასთან ჩატარებული ოთხი სამუშაო შეხვედრა განსხვავებულ საკითხებს ეხებოდა. ეს საკითხები იყო: პარტიის იდეოლოგიური სახე და პოლიტიკის განსაზღვრა; ორგანიზაციული სტრუქტურა/ფინანსური და ადამიანური რესურსები; შიდა დემოკრატია; საზოგადოებასთან ურთიერთობა და საარჩევნო კამპანია.

თითოეულ სამუშაო შეხვედრაში, საშუალოდ, პარტიის ათი წარმომადგენელი მონაწილეობდა. მათ შორის პარტიის ლიდერები, აქტივისტები და პირველადი ორგანიზაციების წევრები. დისკუსიების ატმოსფერო იყო ერთობ ღია, პარტიის წევრები თავს არ არიდებდნენ კამათს მტკივნეულ საკითხებზეც კი. შეხვედრები 2005 წლის ივნის-სექტემბერში ჩატარდა.

ინფორმაციის კიდევ ერთ მნიშვნელოვან წყაროს 2005 წლის 31 მაისს თბილისში ჩატარებული პირველი მრავალპარტიული კონფერენცია წარმოადგენდა, რომელსაც ექვსივე პარტიის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. პოლიტიკური პარტიებისგან უშუალოდ მიღებულ ინფორმაციასთან ერთად, კვლევითმა ჯგუფმა დამატებით გამოიყენა ადგილობრივი ექსპერტების მიერ ქართულ პოლიტიკურ პარტიებზე და პოლიტიკური სივრცის განვითარებასთან დაკავშირებით გამოქვეყნებული ანალიტიკური მასალა, სხვადასხვა ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის შედეგები და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ საქართველოს პოლიტიკური სივრცის სხვადასხვა სფეროზე მომზადებული ანგარიშები.

ყოველივე ამან წარმოაჩინა თითოეული პარტიის მდგომარეობის, პარტიებს შორის ურთიერთობების და დანარჩენ ქართულ საზოგადოებასთან კავშირის ამჟამინდელი სურათი.

ეთნოსური და რელიგიური უმცირესობების უფლებები და სამოქალაქო ინტეგრაცია

უკანასკნელ წლებში, კავკასიური ინსტიტუტის მთავარი პრიორიტეტი საქართველოში ეთნოსური და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციაზე და მათი უფლებების დაცვაზე მიმართული საქმიანობა გახდა. 2005 წელს განმავლობაში კავკასიურმა ინსტიტუტმა განაგრძო ეუთოს ნაციონალურ უმცირესობათა უმაღლესი კომისარიატის ძალისხმევების კოორდინირება, რომელიც, შესაძლო კონფლიქტის ინდიკატორების გამოსავლენად, სამცხე-ჯავახეთის რეგიონის განვითარების მონიტორინგს გულისხმობს. პროექტი, რომელსაც კავკასიური ინსტიტუტი ახორციელებს - „სამცხე-ჯავახეთში ვითარების კვლევა და ანალიზი“, არის ნაწილი სამცხე-ჯავახეთში კონფლიქტის პრევენციის და ინტეგრაციის დიდი პროგრამის, რომელიც 2000 წელს დაიწყო. პროექტის მიზნებია, გამოიკვლიოს და გააანალიზოს: სამცხე-ჯავახეთში კონფლიქტის შესაძლო კერები; ეთნოსებშორისი ურთიერთობები; ურთიერთობები

ადგილობრივ და ცენტრალურ ხელისუფლებებს შორის; საერთაშორისო პოლიტიკის მთავარი აქტიორების (რუსეთი, აშშ) რეგიონალური პოლიტიკა; ყოველივე ამის საფუძველზე უმაღლესი კომისარიატის ოფისს და საქართველოს მთავრობას უნდა მიეწოდოს განახლებადი ინფორმაცია პოტენციური კონფლიქტური ზონებში არსებული ვითარების შესახებ; უნდა შემუშავდეს რეგიონში ვითარების მომავალი განვითარების შესაძლო სცენარი და მომზადდეს რეკომენდაციები შესაძლო კონფლიქტის პრევენციაზე.

პროექტის ფარგლებში კავკასიური ინსტიტუტი ამზადებს ყოველთვიურ ანგარიშს იმის შესახებ, თუ როგორ შექდება სამცხე-ჯავახეთის პრობლემები ადგილობრივ მედიაში, რისთვისაც ის ადგილობრივი მეთვალყურეების (სხვადასხვა ეთნოსური წარმომადგენლობის სულ 13 კორესპოდენტის) მონაცემებს იყენებს. გარდა ამისა, კავკასიური ინსტიტუტი ლოჯისტიკურ დახმარებას უწევს გაზეთების კორესპოდენტების ტრეინინგებს.

ადგილობრივი კორესპოდენტები ხშირად გვთავაზობენ ვარგის იდეებს მომავალი განვითარების და არსებული პრობლემების გადაჭრისათვის. მათ მონაცემებზე დაყრდნობით კავკასიური ინსტიტუტი იმუშავებს რეგიონში მოვლენათა განვითარების შესაძლო სცენარებს და რეკომენდაციებს რეგიონში მომქმედ სხვადასხვა აქტიორებისათვის.

2005 წლის განმავლობაში გრძელდებოდა კავკასიური ინსტიტუტის და კონფლიქტების და მოლაპარაკებების საერთაშორისო ცენტრის ერთობლივი დიდი, სამწლიანი, პროექტი: *„ღიბერალურ დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერება რელიგიური პლურალიზმის გარემოს გაუმჯობესების მეშვეობით, რომელიც პოლანდიური ფონდის CORDAID-ის მხარდაჭერით ხორციელდება. პროექტის ფარგლებში რელიგიური ტოლერანტობის სასწავლო კურსის შექმნა იყო განზრახული; ამასთან, კავკასიური ინსტიტუტი თანამშრომლობს განათლების სამინისტროსთან სასკოლო სასწავლო პროგრამებში ისეთი ცვლილებების შეტანის მიზნით, რომელიც რელიგიური პლურალიზმის იდეის შეწყნარებას წაადგება;*

2005 წლის განმავლობაში ჩატარებული სამუშაოს შედეგად უკვე შედგა რელიგიური ტოლერანტობის ეროვნული სასწავლო გეგმა და წარედგინა იგი განათლების სამინისტროს.

გარდა ამისა კავკასიური ინსტიტუტი იკვლევდა რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებს და სატკივარებს და აწარმოებს სახელისუფლო პოლიტიკის მონიტორინგის, როგორც რელიგიური უმცირესობების, ისე საერთოდ რელიგიური პრობლემების მიმართ.

ამ ამოცანების გადასაჭრელად 2005 წლის განმავლობაში კავკასიური ინსტიტუტის ექსპერტები ესაუბრნენ, როგორც სხვადასხვა რელიგიური გაერთიანების წარმომადგენლებს ისე პოლიტიკოსებს, გააკეთდა მათთან ჩატარებული ინტერვიუების პირველადი ანალიზი. დაგეგმილია საბოლოო შედეგების პუბლიკაცია.

კვლევის შედეგები აჩვენებს, რომ რელიგიური ორგანიზაციების მდგომარეობა რეგიონებში ბევრად უარესია ვიდრე დედაქალაქში. რეგიონებში ადგილი აქვს დისკრიმინაციას და ძალადობას, თუმცა ეს ფაქტები უფრო შენიღბულია, ვიდრე ეს 2003 ნოემბრის რეგულაციამდე ხდებოდა.

ამავე დროს, ჩატარებული კვლევის წინასწარი შედეგები გამოყენებულ იქნა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგების ტრეინინგების დიზაინის შესაქმნელად და შესაბამისი ჯგუფების დასაკომპლექტებლად; ტრენერების ჯგუფი მომზადდა ტრეინინგების და კონსულტაციების ცენტრში (CTC), რის შემდეგაც ჩატარდა ინტერვიუ დედაქალაქის 30 სკოლის ოთხმოცადე

მასწავლებელთან. აირჩა 60 მასწავლებელი, რომელთაგან დაკომპლექტდა 5 ჯგუფი. გარდა ამისა ერთი ჯგუფი დაკომპლექტდა პედაგოგიური უნივერსიტეტის ბოლო კურსის სტუდენტებისგან. მათ უტარდებოდათ ორდღიანი ტრენინგები თემაზე *“ვასწავლოთ და ვისწავლოთ რელიგიური ტოლერანტობა”*.

ამავე პროექტის ფარგლებში 2005 წელს გამოვიდა ჟურნალ „ზღვარის“ და აღმანახ „საზოგადოება და პოლიტიკის“ ერთობლივი ნომერი, რომელიც რელიგიური ინტეგრაციის და თავისუფლების თემას მიეძღვნა. მასში შევიდა მასალები, რომლებიც უშუალოდ უტრიალებენ დღევანდელი საქართველოს რელიგიურ ცხოვრებას, ასევე ის ტექსტებიც, რომლებიც საშუალებას გვაძლევენ დავინახოთ, როგორ დგას მსგავსი საკითხები სხვა ქვეყნებში.

ამავე პროექტის ფარგლებში მზადდება რელიგიური გამოცემების და რელიგიურ თემაზე პრესაში გამოქვეყნებული პუბლიკაციების ამსახველი ყოველთვიური ელექტრონული ბიულეტენი www.cipdd.org;

სამოქალაქო საზოგადოება და მედიის განვითარების ხელშეწყობა

როგორც ერთ-ერთი წამყვანი ქართული სამოქალაქო ორგანიზაცია, კავკასიური ინსტიტუტი სამოქალაქო საზოგადოების, განვითარებას მისი საქმიანობის უმთავრეს მიმართულებად მიიჩნევს. 2002 წლის ბოლოდან მოყოლობელი კავკასიური ინსტიტუტი ზოგ იმ სხვა ქართულ ორგანიზაციასთან, რომლებმაც „სამოქალაქო წრის“ კოალაცია ჩამოაყალიბეს და საერთაშორისო ორგანიზაცია "Save the Children"-თან ერთად, აქტიურად ჩაება *მოქალაქეობრივი ინტერესების დაცვის* (CAP) სამწლიან პროექტში. პროექტი 2005 წლის ივნისში დასრულდა. პროექტის მიზანი იყო გაეძლიერებინა საქართველოს სამოქალაქო ორგანიზაციების უფლებადაცვითი უნარი. კავკასიურმა ინსტიტუტმა სამოქალაქო საზოგადოების აქტივისტების არაერთი დისკუსია ჩაატარა ქართული სამოქალაქო საზოგადოების ისეთ საჭირობოროტო საკითხებზე, როგორებიცაა: არასამთავრობო ორგანიზაციების ქცევის კოდექსი; მათი ურთიერთობა პოლიტიკურ აქტიორებთან; მათი ურთიერთობა ფართო საზოგადოებასთან; არასამთავრობო ორგანიზაციების როლი „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ შექმნილ ახალ ვითარებაში; მესამე სექტორი და პოლიტიკური პარტიები; არასამთავრობო სექტორის ფინანსური და ინსტიტუციონალური მდგრადობა. თითოეულ ამ დისკუსიაში 20 დან 50 კაცამდე მონაწილეობდა, რომლებიც უმთავრესად საქართველოს წამყვან არასამთავრობო ორგანიზაციებს წარმოადგენდნენ. ეს დისკუსიები იქცა საქართველოში „მესამე სექტორის“ პრობლემების განხილვის მთავარ ფორუმად. მან თავისი წვლილი შეიტანა ქართული NGO თემის ერთიანი თვალთახედვის და სტრატეგიის ჩამოყალიბებაში და რამდენიმე ახალ ინიციატივას დაუდო სათავე სექტორის შიგნით. სახელდობრ, შეიქმნა სამუშაო ჯგუფები: საქართველოს არასამთავრობო ორგანიზაციების „ქცევის კოდექსის“ პირველადი ვარიანტის შესაქმნელად; საჯარო მნიშვნელობის მქონე ერთობლივი სტრატეგიის გამოსამუშავებლად; შემდგომი შეხვედრების გასამართად და სხვა.

პროექტის ფარგლებში გამართული დისკუსიების შედეგად დაიბეჭდა რვა ბროშურა, მათი ელექტრონული ვერსიები ხელმისაწვდომია შემდეგ მისამართზე: www.advocacy.ge - ასე რომ, მათი შინაარსი და შედეგები ქართული NGO-ების ფართო წრისათვის გახდა ცნობილი.

ამავე პროექტის ფარგლებში, კავკასიურმა ინსტიტუტმა არასამთავრობო ორგანიზაციათა რესურს-ცენტრი და დონორთა მონაცემთა ბაზა შექმნა, რაც საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოების ნებისმიერი ორგანიზაციისათვისაა ხელმისაწვდომი. www.advocacy.ge

პროექტის ბოლო ეტაპზე კავკასიური ინსტიტუტის თავმჯდომარის *გია ნოდია*ს ავტორობით შეიქმნა შემაჯამებელი სარეკომენდაციო დოკუმენტი: *სამოქალაქო საზოგადოების განვითარება საქართველოში: მიმდინარეობა და გამოწვევები*, - სტრატეგიული განაცხადი. დოკუმენტი საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოების ისეთი პრობლემების შესახებ როგორებიცაა: ინსტიტუციონალური განვითარება, ქცევის სტანდარტები, რესურსების ბაზა, პრიორიტეტები თუ ღირებულებები, სექტორშორისი კოოპერაცია და სინერჯია და მისთ.

ამავე პროექტის ფარგლებში ჩატარდა აგრეთვე რამდენიმე შეხვედრა სხვადასხვა რეგიონის სამოქალაქო ორგანიზაციის წარმომადგენლებთან, საჯარო დისკუსიების წახალისების და სამოქალაქო ინტერესების დაცვის სფეროში კონსულტირების მიზნით. აღსანიშნავია ისიც, რომ პროექტის მიმდინარეობამ ხელი შეუწყო მესამე სექტორის შიგაინტეგრაციული პროცესის გაღრმავებას. დონორების და არასამთავრობოების წარმომადგენლები უფრო ხშირად გამოხატავდნენ ურთიერთთანამშრომლობისათვის მზაობას.

დასასრულ, პროექტის მიმდინარეობამ მრავალი საჭირობოროტო საკითხი გამოკვეთა, რომლის მოგვარებაც სულ უფრო საშუაო ხდება, ესენია:

მესამე სექტორის შესახებ დახვეწილი კონცეფციის შექმნა;

ეთიკის კოდექსის შესრულების მექანიზმის მიგნება;

სხვა სექტორებთან (ბიზნესი, ხელისუფლება, პოლიტიკური პარტიები და მისთ) თანამშრომლობის ახალი გზების გამონახვა;

ადამიანური რესურსებისადმი მეტი ყურადღების მიქცევის მიზნით სამოქალაქო საზოგადოების მიერ წამოწყებული ინიციატივების მხარდაჭერა.

თუმცა სხვადასხვა სფეროში არაერთი „ენჯიო“ თანამშრომლობს ერთმანეთთან კოალიციის ფორმით, მაგრამ დონორთა უმრავლესობა მაინც ფიქრობს, რომ ეს მოვლენა დროებითია. ასე რომ, „ენჯიოების“ ურთიერთთანამშრომლობის მუდმივმოქმედი ფორმების შექმნა, რომელსაც სექტორს შიგნით ორგანიზაციული ქსელების ჩამოყალიბება და ერთობლივი საქმიანობები მოჰყვება, კვლავინდებურად საშუაო საქმეა.

მედიის სადღეისო პრობლემებს შორის უპირველეს ყოვლისა მედიის რეალური დამოუკიდებლობის არ არსებობაა აღნიშვნის ღირსი, თვალში საცემია პროფესიული და კვალიფიციური სტანდარტების სიმცირეც. ვარდების რევოლუციის შემდეგ ეთერიდან გაქრა ზოგიერთი პოლიტიკური თოქ-შოუ, რომლებიც ოპოზიციურ პარტიებს უთმობდნენ ტრიბუნას. ამის მიუხედავად, მედია, მთავარი სატელევიზიო კომპანიების ჩათვლით, არ ერიდება ხოლმე ხელისუფლების კრიტიკას და ხელისუფლების ოპონენტებს არც თუ იშვიათად უთმობს ეთერს. სამწუხაროდ, დებატების ხარისხი ერთობ დაბალია; ხშირია პირადი თავდასხმები და კინკლაობები. ქართულ მედიას აშკარად სჭირდება ეკონომიკური და პროფესიული ზრდა, რათა დემოკრატიის ძლიერ და მდგრად საყრდენად ჩამოყალიბდეს. კავკასიურმა ინსტიტუტმა 2005 წლის განმავლობაში განახორციელა ამ პრობლემების დაძლევისკენ მიმართული პროექტები.

2005 წელს გრძელდებოდა პროექტი - „*საქართველოში რეგიონალური მედიის განვითარება და საზოგადოებრივი ანგარიშვალდებულება*“, რომელსაც კავკასიური ინსტიტუტი ომისა და მშვიდობის გაშუქების ინსტიტუტთან (IWPR), (ცნობილ ორგანიზაციასთან, რომლის ადგილსამყოფელი ლონდონშია) ერთობლივად 2003 წლიდან მოყოლებული ახორციელებს. პროექტის მიზანია გააფართოვოს რეგიონალური მასმედიის შესაძლებლობები. პროექტი არის კავკასიური ინსტიტუტის IWPR- თან იმ თანამშრომლობის გაგრძელება, რომელმაც სტარტი 1990 წლების შუა პერიოდში აიღო ჟურნალისტებისთვის

ტრენინგების სეანსების სერიით და საქართველოში საგამომძიებლო ჟურნალისტიკის მხარდაჭერის პროგრამით. IWPR-ი გამოდის როგორც წამყვანი პარტნიორი პროექტში და თანამშრომლობს საქართველოს ექვს სხვადასხვა რეგიონალურ გაზეთთან. კავკასიური ინსტიტუტის წვლილი პროექტის შესრულებაში განისაზღვრა რეგიონალური მედიის მდგომარეობის შესწავლით და ცალკეულ მედია-ორგანიზაციებთან პროექტის ფარგლებში გაწეული თანამშრომლობის შედეგად მომხდარი ზეგავლენის მონიტორინგით. IWPR-ი ვაღდებულია, პრაქტიკული ღონისძიებები გაატაროს საქართველოს ხუთ რეგიონში კონკურსის საფუძველზე შერჩეული გაზეთების ფუნქციონირების სტანდარტების დახვეწის მიზნით, ხოლო კავკასიური ინსტიტუტი ახორციელებს კვლევებს, პროექტის თანახმად გადასატრეფი ამოცანების პოლიტიკური, სოციალური და ინფორმაციული ფონის გამოსარკვევად. CIPDD-ს კვლევების საფუძველზე მიღებული ანალიზის მიხედვით IWPR სახავს სამოქმედო სტრატეგიას, გეგმავს ღონისძიებებს და ახორციელებს პრაქტიკულ აქტივობებს.

კავკასიური ინსტიტუტი პროექტს რამდენიმე ეტაპად ახერციელებს: პირველი ეტაპზე ჩატარდა რეგიონული მედიის განვითარების პრობლემების პილოტური კვლევა 15 შერჩეული ქალაქის მაგალითზე. მეორე ეტაპზე ჩატარდა კვლევა, რომელმაც საქართველოს 10 რეგიონის ყველა ქალაქი (სულ 61) და რაიონული ცენტრი მოიცვა; დაიწერა საბოლოო ანგარიში და გამოიცა რეგიონალური მედია-რუკა;

მესამე ეტაპი დაიწყო 2005 წლის თებერვალში და 2006 წლის ნოემბრამდე გაგრძელდება. ამ ეტაპზე ჩატარდება ადგილობრივი მედიის, ხელისუფლების და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ჩაღრმავებული ინტერვიუები და ადგილობრივი აუდიტორიის მოლოდინებისა და საინფორმაციო პრეფერენციების შესწავლის მიზნით, მოეწეობა ვორკშოპები ფოკუს ჯგუფებთან.

2005 წლის განმავლობაში კავკასიურმა ინსტიტუტმა განახორციელა პროექტები, რომლებიც სხვადასხვა ქვეყნების ჟურნალისტებს შორის რეგიონალური თანამშრომლობის გაფართოებას გულისხმობდა.

ერთ შემთხვევაში ეს იყო ევრაზიის ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტი - „*კავკასიის ჟურნალისტური ქსელი - ერთიანი საინფორმაციო სივრცე სამხრეთ კავკასიაში*“, რომელიც სამხრეთ კავკასიის კოოპერაციის პროგრამის ფარგლებში მიმდინარეობდა.

პროექტი რეგიონში კეთილსინდისიერი, ეფექტური და მრავალსახა მედიის დამკვიდრების ხელშეწყობას და მეზობელი ქვეყნების შესახებ ინფორმაციის მიღებაში ჟურნალისტების დახმარებას ისახავდა მიზნად. პროექტში კავკასიურ ინსტიტუტთან ერთად ჟურნალისტთა დაცვის კომიტეტი (აზერბაიჯანი) და სომხეთის საგამომძიებლო ჟურნალისტების ასოციაცია მონაწილეობდა.

საპროექტო მიზნის მისაღწევად პარტნიორმა ორგანიზაციებმა ერთიანი ვებგვერდი მოამზადეს (www.caucasusjournalists.org), რომელიც სამხრეთ კავკასიის სამი ქვეყნის ჟურნალისტებისათვის ინტერნეტში ქსელური თანამშრომლობის, ინფორმაციის შეგროვების და გაცვლის იარაღად იქცა. ამ პროექტის წყალობით დაახლოებით 145 ჟურნალისტი და 22 პუბლიცისტი გახდა სამხრეთ კავკასიური ქსელისა წევრი. ქსელი აღჭურვილია საგანგებო განყოფილებებით მონაწილე ჟურნალისტებისათვის: მაგალითად აქ ეწეობა ონლაინ-ინტერვიუები მნიშვნელოვან საჯარო ფიგურებთან, რომლებიც სამივე ქვეყნის ჟურნალისტების კითხვებს პასუხობენ. ჩატარდა 19 ონლაინ ინტერვიუ პოლიტიკოსებთან და ოფიციალურ პირებთან და 4 ფორუმი, გამოვიდა ყოველთვიური ანალიტიკური ონლაინ-ჟურნალის „*სამხრეთ კავკასია*“ 8 გამოცემა.

პროექტის ფარგლებში შეიქმნა ერთობლივი ინტერნეტული მონაცემთა ბაზა ჟურნალისტების და მედია-ორგანიზაციებისთვის, რომლის გამოყენებაც ქსელის წევრებისათვის უფასოა; ჟურნალისტებს შეუძლიათ მათი სტატიების რეკლამირება და მარკეტირება რეგიონალური ჟურნალისტების ანალიტიკურ ინტერნეტ-ბაზარზე, რომლის მეშვეობითაც დარეგისტრირებულ ქსელის წევრს შეუძლია პირდაპირი კონტაქტი იქონიოს რეგიონალურ გამომცემლებთან და რედაქტორებთან. გამომცემლებს და რედაქტორებს შეუძლიათ გადაბეჭდონ ანალიზები ვებგვერდიდან ადგილობრივ პრესაში. ჟურნალისტებს შესაძლებლობა აქვთ ექსკლუზიური ონლაინ-ინტერვიუები ჩაუტარონ პოლიტიკურ და საჯარო ფიგურებს მეზობელი სახელმწიფოებიდან; მონაწილეობა მიიღონ ონლაინ პრეს-კონფერენციებში და გამოაქვეყნონ მთელი ეს მასალა თავიანთ მედია გამოცემებში;

ქსელის წევრებს ასევე შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ ონლაინ-ფორუმში რეგიონალურ ექსპერტებთან ერთად. ფორუმის თემები ერთობლივად ისაზღვრება პროექტის პარტნიორების მიერ.

2005 წელს საიტზე ამოქმედდა იურიდიული კონსულტაციის სერვისი, სადაც ჟურნალისტებს შეუძლიათ მიიღონ რჩევები იურისტებისაგან. ეს სამსახური განსაკუთრებით სასარგებლოა იმ ჟურნალისტებისათვის, ვისაც სჭირდება დაახუსტოს მეზობელი ქვეყნის კანონმდებლობის ესა თუ ის პუნქტი.

გაზეთმა „რეზონანსმა“ ამ პროექტის ფარგლებში სტატიები შეუკვთა სომეხ, აზერბაიჯანელ და ქართველ ჟურნალისტებს. თემები ნაირფერი იყო: სამოქალაქო საზოგადოება სამხრეთ კავკასიაში; კონფლიქტის გამომწვევი ნაციონალური ინტერესები სამხრეთ კავკასიაში; რუსეთის სამხედრო ზეწოლა რეგიონზე; საჯარო ტელევიზია სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში; რუსული მემკვიდრეობა სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში; სამი თვალსაზრისი სადახლოს ბაზრობიდან.

2005 წლის განმავლობაში განხორციელებულ პროექტებთან ერთ-ერთი - *ქართულ-რუსული საინფორმაციო ანალიტიკური ვებგვერდი www.pankisi.info* - ქართველი და რუსი ჟურნალისტების თანამშრომლობის განვითარებას უწყობდა ხელს. პროექტი ერთობლივია და კავკასიურ ინსტიტუტთან ერთად მას მოსკოვის ექსტრემალური ჟურნალისტის ცენტრი ახორციელებდა. ქართული მხარის პროექტი ხორციელდება "ფონდ ღია საზოგადოება - საქართველოს" ფინანსური მხარდაჭერით, რუსული მხარის კი - ფონდის "ღია საზოგადოების ინსტიტუტის" მიერ.

გართულებული რუსულ-ქართული პოლიტიკური ურთიერთობის ფონზე მწვავედ დადგა ამ ქვეყნებს შიგნით მიმდინარე მოვლენების შესახებ ქართული და რუსული საზოგადოების მართებული ინფორმირების პრობლემა. თუ რუსული მედია-პროდუქცია ქართული საზოგადოებისათვის ასე თუ ისე ხელმისაწვდომია, ქართულ პრესაში გამოქვეყნებული პუბლიკაციები რუსეთში მინიმალური დოზით აღწევს. საკამათო საკითხებზე დაინტერესებულ პირებს არ გააჩნია საშუალება ორივე მხარის არგუმენტაციას გაეცნოს და ობიექტური დასკვნები გააკეთონ.

პროექტის მთავარი მიზანია ნაწილობრივ მაინც გადაწყვიტოს მომხმარებლისთვის ორმხრივი, თანაბარი ინფორმაციის მიწოდების პრობლემა. გარდა ამისა, იგულისხმება, რომ ასეთი - ორივე ქვეყნის მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომი ორმხრივი ინფორმაციის - გავრცელება აიძულებს ჟურნალისტებს ასე თუ ისე თავი შეიკავონ უხეში დეზინფორმაციის გავრცელებისაგან და მეტნაკლებად მაინც მოექცნენ პროფესიულ ეთიკურ ნორმებში.

საიტის თემატიკა რუსულ-ქართული ურთიერთობების სხვადასხვა აქტუალურ ასპექტებს მოიცავს: პოლიტიკა, ეკონომიკა, კულტურა საზოგადოებრივი ურთიერთობები.

ქართული მხარე უზრუნველყოფს საიტის ორ რუბრიკას: 1. ქართული პრესა რუსეთის შესახებ; 2. ანალიტიკა (ცნობილ ქართველი ექსპერტთა და ჟურნალისტთა ექსკლუზიური წერილები).

პროექტის პირველი ეტაპი გრძელდებოდა 2003 წლის 1 აგვისტოდან 2004 წლის 1 აგვისტომდე. პროექტის მეორე ეტაპი 2005 წლის 1 იანვრიდან 2006 წლის 1 თებერვლამდე პერიოდს მოიცავს.

მთელი ამ დროის განმავლობაში პროექტის ჩარჩოებში რეგულარულად ტარდებოდა ქართული პრესის მონიტორინგი და ირჩეოდა ყველაზე აქტუალური სტატიები, რომლებიც რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებს ეხებოდა.

შერჩეული სტატიები ითარგმნებოდა რუსულ ენაზე და თარგმანის სტილისტური რედაქტირების შემდეგ თავსდებოდა საიტზე. სულ 2005 წლის 1 იანვრიდან დღემდე საიტზე განთავსდა ქართული პრესიდან ამოკრებილი 261 სტატია და ქართული ექსპერტების მიერ სპეციალურად საიტისთვის დაწერილი 32 სტატია.

ვებ-გვერდის პოპულარიზაციის მიზნით, მისი მონაცემები განთავსებულია **INTERNET.GE** -ს და **GOOGLE** - ის ვებ-დირექტორიებში, საიტის რეკლამა მისი თემატიკურობის გათვალისწინებით განთავსებულია №1 – 3 ჟურნალ **THE PROFILE** - ის სრულ გვერდზე.

Pankisi.info სტაბილურად იკავებდა სხვადასხვა ადგილს **mail.ru**-ს საფოსტო და საძიებო სისტემაში, სადაც ათასამდე რუსულ ინტერნეტ-საიტის მომხმარებლის რეიტინგი ფიქსირდება. ხოლო ბოლო დროს მან რეიტინგის მეორე გვერდიდან მთავარ გვერდზე გადაინაცვლა და მონაცვლეობით იკავებდა მე-20, 22-ე, 23-ე ადგილებს, 2005 წლის მიწურულს კი იგი პირველ ადგილზეც გავიდა. **mail.ru** - ს სტატისტიკური სამსახურის მონაცემებით, 2005 წლის ბოლოს საიტის მომხმარებელთა რაოდენობამ 330 000 მიაღწია.

სხვა სტატისტიკური სამსახურის, **hotlog.ru** – ს, მონაცემებით, საიტის მომხმარებელთა რაოდენობა და გეოგრაფია 2005 წლის ბოლოსთვის ასე გამოიყურებოდა: რუსეთი – 23041 (53.50%), საქართველო – 7711 (17.90%), აშშ – 1698 (3.94%), გერმანია – 1469 (3.41%), ავსტრალია – 1165 (2.71%), უკრაინა – 1117 (2.59%), საფრანგეთი – 851 (1.98%), დიდი ბრიტანეთი 669 (1.55%), ლიტვა – 602 (1.40%), იტალია – 554 (1.29%), პოლონეთი – 366 (0.85%).

აღსანიშნავია ისიც, რომ **Pankisi.info**-ს ბმული სულ უფრო ხშირად ჩნდება სხვა ინტერნეტ-გვერდების მითითებებში. საიტზე განთავსებული ანალიტიკურ სტატიებს კი ხშირად აქვეყნებენ სხვა საკმაოდ სოლიდური ვებ-გვერდები.

საიტი უნიკალური ინფორმაციის წყარო გახდა იმ სპეციალისტებისა და ექსპერტებისათვის, ვისაც არ აკმაყოფილებს იდეოლოგიურად ცალმხრივი ხედვა, და იმას, რომ სადღეისოდ ის ერთადერთი ვებ-გვერდია, რომელიც უფასოდ აწვდის რუსულენოვან მომხმარებელს ქართული პრესიდან თარგმნილ სტატიებს.

თანამშრომლობა საქართველოს ხელისუფლებასთან სპეციალურ საკითხებში

კავკასიურმა ინსტიტუტმა ან მისმა ცალკეულმა ექსპერტებმა ზოგ სპეციალურ საკითხში ხელისუფლებასთან კონსტრუქციული თანამშრომლობის ფურცელი 2005 წელსაც ჩაწერეს...

2005 წელს კავკასიურმა ინსტიტუტმა და saferworld-მა დაიწვეს ერთობლივი პროექტი: *მსუბუქი იარაღის კონტროლი საქართველოში*. პროექტი რამდენიმე მიზანს ისახავს:

- მთავრობისა და სამოქალაქო საზოგადოების შესაძლებლობების გაძლიერებას მსუბუქი იარაღის გავრცელების შეზღუდვის მიზნით;
- საქართველოში უსაფრთხოების სექტორის რეფორმების და განვითარების ხელშეწყობას;
- სამოქალაქო სექტორის მობილიზებას მსუბუქი იარაღის გავრცელების საკითხებზე მთავრობისა და საერთაშრომის ორგანიზაციების მიერ მიღებული ზომების ხელშესაწყობად.

პროექტის განზრახული იყო შეიქმნილიყო საქართველოს უწყებათაშორისი ეროვნული კომისია და ხელი შეეწყობოდა მის განვითარებას, რაც თავის მხრივ გულისხმობდა: ეროვნული უშიშროების საბჭოსთან და ასევე სხვა ოფიციალურ სტრუქტურებთან დიალოგს და თანამშრომლობას, უწყებათაშორისი მონიტორინგის კომისიის შექმნის მიზნით; უსაფრთხოების სექტორში მიმდინარე რეფორმების მონიტორინგს; საერთაშრომის მოთხოვნების შესაბამისად ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის ჩამოყალიბებისათვის რეკომენდაციების შემუშავებას; სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებისათვის ცოდნისა და ინფორმაციის მიწოდება, რაც ხელს შეუწყობს ხელისუფლების მცდელობას, შეზღუდოს მსუბუქი იარაღის გავრცელება, ასევე საზოგადოებასა და უწყებათაშორის კომისიას შორის კავშირების განვითარებას; უწყებათაშორისი კომისიისათვის ფონდების მოძიებაში დახმარების აღმოჩენას და სხვა.

პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობს კვლევა, რომელმაც უნდა დაადგინოს:

- ა) მსუბუქი იარაღის გავრცელება: კანონიერი და უკანონო იარაღი, მისი წარმოება და მოძრაობა;
- ბ) მსუბუქი იარაღის გავლენა: ცეცხლსასროლი იარაღით დაშავებულები, მსუბუქ იარაღთან დაკავშირებული კრიმინალი, საერთოდ მისი გავლენა ქვეყნის განვითარებაზე;
- გ) საზოგადოების დამოკიდებულება მსუბუქი იარაღის მიმართ: იარაღის კულტი, იარაღის კონტროლის საშუალებების გაზრდა;
- დ) მსუბუქი იარაღის გავრცელების შეზღუდვის შესაძლებლობები: საკანონმდებლო ბაზა, სახელმწიფო ინსტიტუციონალური შესაძლებლობები, სამოქალაქო საზოგადოების შესაძლებლობები, არსებული გამოცდილება იარაღის შეგროვება-გაუვნებელყოფის საკითხის გარშემო, ტრანსპარანტულობა.

კავკასიური ინსტიტუტი და Saferworld ასევე თანამშრომლობენ ამ პროცესში მედიის და საქართველოს პარლამენტის უფრო აქტიური ჩართვის მიმართულებით.

ამას გარდა, პროექტის ფარგლებში ხორციელდება საქართველოში უსაფრთხოების სექტორის რეფორმირების კერძოდ, პოლიციის რეფორმის პროცესის მონიტორინგი.

2005 წლის განმავლობაში ყველა დაგეგმილი აქტოვობა განხორციელდა:

- 1) უშიშროების საბჭოსთან არსებულ, თავდაცვის განვითარების დეპარტამენტთან ჩატარდა შეხვედრები და საინფორმაციო დიალოგი, დაისახა კონკრეტული ამოცანა: უწყებათაშორისი კომისიის შექმნა. აღნიშნულ კომისიას ეწოდა *მონიტორინგის კომისია* და შეიქმნა 2005 წლის 9 ივლისს პრეზიდენტის ბრძანებულების მიხედვით, ექსპორტ-იმპორტის კომისიის ბაზაზე. მონიტორინგის უწყებათაშორისი კომისიამ

დაგეგმა ზოგიერთი ღონისძიების გატარება მსუბუქ იარაღზე კონტროლის განსახორციელებლად:

- 2) სახელმწიფო სტრატეგიის შექმნა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება (კავკასიური ინსტიტუტისა და Saferworld დახმარებით); ღონისძიებების გატარება საქართველოში სახელმწიფო სტრუქტურების მფლობელობაში არსებული იარაღის, ასევე ექსპორტ-იმპორტირებულ იარაღზე კონტროლის გასამკაცრებლად; ყოვლისმომცველი მონაცემთა ბაზის შექმნა, სადაც თავს იყრის საქართველოს ფარგლებში ლეგალური იარაღის ბრუნვის ყველა დეტალი, რაც თავის მხრივ შექმნიდა შესაძლებლობას იარაღის უსაფრთხო შენახვის პირობების გასაკონტროლებლად.

პროექტის ფარგლებში მიმდინარე კვლევის დაწყების წინ, ასევე მისი მიმდინარეობის დროს ჩატარდა რამოდენიმე ოფიციალური შეხვედრა – მრგვალი მაგიდა სახელმწიფო სტრუქტურების წარმომადგენლებისა და უცხოეთის საელჩოების/საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლების მონაწილეობით. განსაკუთრებული დაინტერესება და მხარდაჭერა გამოიჩინა ბრიტანეთის საელჩომ საქართველოში, ასევე ეუთოს, ევროკომისიის წარმომადგენლობამ და სხვ. შეხვედრებზე დაფიქსირდა სახელმწიფო უწყებების დაინტერესება კვლევის მიმართ.

რაოდენობრივი სოციოლოგიური კვლევის ჩატარების უფლება გამოცხადებული კონკურსის შედეგად მოიპოვა **გორბიმ**, რომელმაც ნოემბერი-იანვრის თვეში ჩაატარა 1200 კაცზე სოციოლოგიური კვლევა. შედეგები ჯერ დამუშავების სტადიაშია.

კავკასიურმა ინსტიტუტმა და Saferworld-მა ერთობლივად ჩაატარა 30 ინტერვიუ Key Informants-თან, რომლებიც მუშაობენ სახელმწიფო სტრუქტურებში და ფლობენ ინფორმაციას მსუბუქი იარაღის შესახებ.

შედეგები დამუშავების სტადიაშია.

მას შემდეგ რაც კვლევის შედეგები იქნება მზად, შესაძლებელი გახდება ეროვნული სტრატეგიის შექმნა, რომელიც დაგეგმილია, რომ განხორციელდეს ხელისუფლების სტრუქტურებთან მჭიდრო თანამშრომლობით. ასევე დაინტერესების შემთხვევაში დაგეგმილია სამოქმედო გეგმის ჩამოყალიბება.

პროექტის მსვლელობისას თავი იჩინა ზოგიერთმა გაუთვალისწინებელმა გარემოებამ, რამაც შეაფერხა პროექტი

ხელისუფლების სტრუქტურებში არსებული არასტაბილურობის გამო 2005 წლის 22 ნოემბრის პრეზიდენტის ბრძანებულების თანახმად მოხდა ცვლილებები უშიშროების საბჭოში, რის შედეგადაც ექსპორტ-იმპორტის უწყებათაშორისო კომისია გადავიდა თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებაში, შესაბამისად მან დაკარგა უწყებათაშორისო სტატუსი და თავდაცვის უწყების ნაწილი გახდა.

კომისიის წინაშე არსებული ამოცანების შესასრულებლად მნიშვნელოვანია, რომ ის უწყებათაშორისი იყოს, კონტროლის და პროფესიული ამოცანების უკეთესად გადასატრელად აუცილებელია მის მუშაობაში მონაწილეობას იღებდნენ სხვადასხვა უწყების წარმომადგენლები, რის გამოც თავდაცვის სტრუქტურაში შექმნილ კომისიასთან შეიქმნა უწყებათაშორისო ექსპერტთა საბჭო. ამ კომისიის საქმიანობის სხვა დეტალები ჯერ-ჯერობით უცნობია. ეს საკითხი შემდგომი მუშაობის შედეგად უნდა დადგინდეს და შესაბამის გეგმები დაისახოს თავდაცვის უწყებასთან თანამშრომლობის გასაღრმავებლად.

ამგვარად, კომისიის დაშლის შედეგად ხელმეორედ გადასატრელი გახდა მთავარი ამოცანა, უწყებათაშორისო კომისიის შექმნა.

გრძელდება დიალოგი ხელისუფლებასთან კომისიის მუშაობის ეფექტურობის გასაძლიერებლად, ტარდება სამუშაო იარაღის კონტროლის

სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დასამკვიდრებლად, ხდება საზოგადოებრივი აზრის მობილიზება.

ხელისუფლებასთან კავკასიური ინსტიტუტის თანამშრომლობის კიდევ ერთი გამოვლენაა 2005 წლის სექტემბერში დაწყებული პროექტი - „კეთილსინდისიერი ქცევის უზრუნველყოფიეროვნული სისტემის პარამეტრების წინასწარი განსაზღვრა საქართველოში.“ პროექტის მიზანია შეისწავლოს სახელმწიფო ინსტიტუტების მუშაობის ინსტიტუციური გარემო მისი ანტიკორუფციული მდგრადობის თვალსაზრისით, შეიმუშავოს რეკომენდაციები არსებული სიტუაციის გაუმჯობესების მიზნით და მიაწოდოს საქართველოს მთავრობას.

პროექტს ერთობლივად ახორციელებენ *მშვიდობის დემოკრატიის და განვითარების კავკასიური ინსტიტუტი (CIPDD)*, *საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია (GYLA)*, *საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო (TIG)*. მისი ინიციატორები არიან TIRI ჯგუფი (დიდი ბრიტანეთი), გრიფიტის უნივერსიტეტის ეთიკის მართვისა და სამართლის ინსტიტუტი - IEGL (ავსტრალია), ღია საზოგადოების ინსტიტუტი - OSI (უნგრეთი), ფონდი ღია საზოგადოება საქართველო – OSGF.

პროექტის კვლევითი კომპონენტი მთლიანად ჩაღრმავებული ინტერვიუებს მოიცავს (სახელისუფლებო და არასახელისუფლებო ინსტიტუტების წარმომადგენლებთან). ინტერვიუებს აწარმოებენ CIPDD და TIG-ს წარმომადგენლები.

თავდაპირველად განსაზღვრული იყო 120 ინტერვიუს ჩატარება, მაგრამ კვლევითი აქტივობების ორგანიზების პროცესში წარმოქმნილმა სირთულეებმა (რთული იყო შეხვედრების შეთანხმება პოტენციურ რესპონდენტებთან რამაც კვლევის პროცესი გააჭიანურა) ეს რაოდენობა 80-მდე შეამცირა. პროექტი 2006 წლის მაისის პირველ ნახევარში უნდა დასრულდეს.

8. კავკასიური ინსტიტუტის გამოცემები 2005 წლის განმავლობაში

- „საზოგადოება და პოლიტიკა“- № 5 – „ზღვარი“ - ერთობლივი გამოცემა;
- საკონსტიტუციო-პოლიტიკური რეფორმის პროცესი საქართველოში: პოლიტიკური ელიტა და ხალხის ხმები;
- საკონსტიტუციო-პოლიტიკური რეფორმის პროცესი საქართველოში, სომხეთსა და აზერბაიჯანში: პოლიტიკური ელიტა და ხალხის ხმები - რუსულ ენაზე;
- სამოქალაქო საზოგადოების განვითარება საქართველოში: მიღწევები და გამოწვევები - გია ნოდია (ქართულ და ინგლისურ ენებზე).

2005 წლის განმავლობაში კავკასიური ინსტიტუტის წამყვანი თანამშრომლები გამოდიოდნენ ტელევიზიით მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების კომენტირების მიზნით, აქვეყნებდნენ სტატიებს მედიაში და თავისი წვლილი შეჰქონდათ საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებაში. ისინი ასევე გამოიყენებოდნენ საქართველოს მოვლენების კომენტირების წყაროებად საერთაშორისო მედიაშიც.

ფონდი
მშვიდობის, დემოკრატიის და განვითარების კავკასიის
ინსტიტუტი
❖

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
და
ფინანსური ანგარიშგება

2005 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

Auditing And Consulting Company

**Tbilisi Managers &
Consultants**

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიში.....	3
ანგარიში ფინანსური მდგომარეობის შესახებ.....	4
ანგარიშგება საქმიანობის შესახებ.....	5
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	6
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები	7

Auditing And Consulting Company

**Tbilisi Managers &
Consultants**

42a Kazbegi Ave.

0177 Tbilisi, Georgia

Tel/fax (+995 32) 39 19 73;

(+995 32) 47 00 39;

(+995 32) 39 30 49.

E-mail: tmc@tmc.ge

License in General Audit z#201

License in Insurance Audit d#335

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების
კავკასიის ინსტიტუტის
დამფუძნებლებს

ჩვენ ჩავატარეთ მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტის თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმება 2005 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული საქმიანობისა და წლის განმავლობაში ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების აუდიტი იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით. აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელობა. ჩვენ პასუხს ვაგებთ, ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გამოვხატოთ მოსაზრება წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების შესახებ.

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების და საქართველოში მოქმედი ნორმატიული აქტების საფუძველზე. ეს სტანდარტები მოითხოვს აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ დასაბუთებული გარანტია იმისა, შეიცავს თუ არა აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობებს. აუდიტი ითვალისწინებს მტკიცებულებების შემოწმებას ტესტირების საფუძველზე ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხებისა და ინფორმაციის დადასტურების მიზნით. აუდიტი აგრეთვე გულისხმობს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპებისა და მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებების სისწორის შეფასებას, აგრეთვე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების შეფასებას მთლიანად. გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტი დასაბუთებულ საფუძველს გვაძლევს დასკვნის შესადგენად.

ჩვენი აზრით, პირველ აბზაცში აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტის ფინანსურ მდგომარეობას 2005 წლის 31 დეკემბრისათვის და მის შემოსავლებს, ხარჯებს და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ამერიკის შეერთებულ შტატებში მიღებული საბუღალტრო აღრიცხვის პრინციპების შესაბამისად.

თბილისის მენეჯერები და კონსულტანტები

22 მარტი, 2006 წლის
თბილისი

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი
ფინანსური ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2004 და 2005 წლები

ა.შ.შ. დოლარებში

		შენიშვნები	2005	2004
აქტივები:				
ნაღდი ფული და მისი ექვივალენტები			143 723	69 693
დროებით შეზღუდული მოთხოვნები	3		435 654	591 541
წინასწარ გადახდილი გადასახადები			15 512	4 085
სხვა აქტივები			967	545
ქონება და აღჭურვილობა	4		28 948	24 880
სულ აქტივები			624 804	690 745
ვალდებულებები და წმინდა აქტივები				
სხვა კრედიტორული დავალიანება			-	-
მოკლევადიანი სესხები			-	-
სულ ვალდებულებები			-	-
წმინდა აქტივები:				
შეუზღუდავი			87 586	91 698
დროებით შეზღუდული	6		537 217	599 047
სულ წმინდა აქტივები			624 804	690 745
სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები			624 804	690 745

ავთო ჯოხაძე, აღმასრულებელი დირექტორი
მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი
22 მარტი, 2006

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი

ანგარიშგება საქმიანობის შესახებ

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

	2005		2004
შენიშვნები		დროებით შეზღუდული	სულ
შეუზღუდავი			სულ
ამონაგები, მოგება და სხვა შემოსავლები:			
დონორთა კონტრიბუცია			
5		331 836	449 538
შეუზღუდავი წმინდა აქტივები	393 666	(393 666)	-
მოგება კურსთაშორის სხვაობიდან	(4 112)		76 350
სულ ამონაგები, მოგება და სხვა შემოსავლები	389 554	(61 830)	525 887
ხარჯები და ზარალი:			
პროგრამის ხარჯები			
კვლევა და ანალიზი	267 577		202 092
ტრენინგი და სემინარი	99 611		45 705
მედია და პროდუქცია	15 792		23 956
გამოცემა და თარგმანი	299		3 684
საერთო და ადმინისტრაციული	10 387		23 177
მთლიანი ხარჯები და ზარალი	393 666	-	298 613
ცვლილება წმინდა აქტივებში	(4 112)	(61 830)	227 274
წმინდა აქტივები წლის დასაწყისისათვის	91 698	599 047	463 471
წმინდა აქტივები წლის ბოლოსთვის	87 586	537 217	690 745

თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

				შენიშვნები	2005	2004
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან						
ცვლილება წმინდა აქტივებში					(65 942)	227 274
ცვეთა				4	10 811	13 888
(მატება)/კლება მოთხოვნებში	დროებით	შეზღუდულ			155 886	(268 185)
(მატება)/კლება გადასახადებში	წინასწარ	გადახდილ			(11 426)	(3 154)
(მატება)/კლება სხვა მოთხოვნებში					(422)	(545)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან					88 907	(30 722)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან						
აღჭურვილობის შეძენა				4	(14 878)	(7 097)
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან					(14 878)	(7 097)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან						
გადახდილი მოკლე ვადიანი სესხები						(7 824)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან					-	(7 824)
ფულადი სახსრებისა და მისი ექვივალენტების წმინდა ზრდა					74 029	(45 644)
ფულადი სახსრებისა და მისი ექვივალენტები წლის დასაწყისისთვის					69 692	115 336
ფულად სახსრები და მისი ექვივალენტები წლის დასასრულისათვის					143 722	69 692

დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიში და ფინანსური ანგარიშგება

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი

შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

1. ორგანიზაცია

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი დაარსდა 1992 წელს, აგვისტოში, თბილისში, საქართველოში. (CIPDD) წარმოადგენს არასამთავრობო, არაკომერციულ ორგანიზაციას.

მდგკი-ს აქვს პროგრამები კვლევის, გამოცემის, კონფერენციების ორგანიზაციის, ვიდეო ფილმების წარმოების, სხვა საქმიანობას, რაც უკავშირდება დასავლური, დემოკრატიული აზროვნების მიღწევის, დემოკრატიული და თავისუფალი ბაზრის ღირებულებების გავრცელებას, და ხელს უწყობს საქართველოსა და კავკასიაში კომუნიზმის შედგომი გარდამავალი პერიოდისთვის დამახასიათებელი პრობლემების ობიექტური თეორიული ანალიზის დანერგვას.

2. საბუღალტრო აღრიცხვის პოლიტიკა

2.1. წარდგენის საფუძვლები

CIPDD-ს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ა.შ.შ.-ში მიღებული საბუღალტრო პრინციპების შესაბამისად და ეფუძნება CIPDD -ს საბუღალტრო ჩანაწერებს.

2.2. საოპერაციო ვალუტა და უცხოური ვალუტის ჩაწერა

CIPDD-ს ხელმძღვანელობამ საოპერაციო ვალუტად განსაზღვრა ა.შ.შ. დოლარი. შესაბამისად, მიმდინარე აქტივები და ვალდებულებები ასახულია ბალანსის თარიღისთვის დაფიქსირებული სავალუტო კურსის შესაბამისად (1 აშშ დოლარი = 1,7925 ლარი 2005 წლის, 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 1 აშშ დოლარი = 1,825 ლარი 2004 წლის, 31 დეკემბრის მდგომარეობით).

2.3. შემოსავლები

დონორის დაფინანსება წარმოადგენს ორგანიზაციის შემოსავლის ძირითად წყაროს, თუმცა წესდებით ნებადართულია ასევე საწევრო და ნებაყოფლობითი შენატანებიც.

დონორის კონტრიბუციების მეტი ნაწილი წარმოდგენილია გრანტებისა და კოოპერატიული შეთანხმებების სახით. CIPDD-ს ხელმძღვანელობა ასეთ საგრანტო შეთანხმებებს მოიაზრებს კონტრიბუციებად და აღიარებს მათ, დაპირების მიცემისთანავე.

ყველა კონტრიბუცია აღიარებულია შემოსავლად მიღებისთანავე და ითვლება შეუზღუდავად, სანამ არ მოხდება მათი მიღება დონორის პირობების შესაბამისად, რაც ზღუდავს მათ გამოყენებას მიზნის ან დროის თვალსაზრისით. მიღებული კონტრიბუციების ფასდება მიმდინარე ღირებულებით.

დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიში და ფინანსური ანგარიშგება

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი

შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

შემოსავალი აისახება, როგორც შეუზღუდავი წმინდა აქტივების ზრდა მანამ სანამ მათ გამოყენებას არ შეზღუდავს დონორი, დაწესებული აკრძალვებით.

2.4 ხარჯები

ხარჯები ასახულია, როგორც შეუზღუდავი წმინდა აქტივების კლება SFAS 117 შესაბამისად.

2.5 წმინდა აქტივები და კლასიფიკაცია დონორის მიერ დაწესებული შეზღუდვების მიხედვით

ორგანიზაცია ფულად საჩუქარს და სხვა აქტივებს ასახავს, როგორც აკრძალულ დახმარებას, თუ ისინი მიღებულია დონორის პირობით, რომელიც შეზღუდავს ნაჩუქარი აქტივების გამოყენებას. როდესაც დონორის შეზღუდვები ამოიწურება, ანუ როდესაც დროის ან მიზნის თვალსაზრისით დაწესებული შეთანხმებული აკრძალვები დასრულდება, დროებით შეზღუდული წმინდა აქტივების გადაკლასიფიცირდება შეუზღუდავ წმინდა აქტივებად და საქმიანობის ანგარიშგებაში აისახება, როგორც შეუზღუდავი წმინდა აქტივები.

წმინდა აქტივები, შემოსავალი, ხარჯები, მოგება და ზარალი კლასიფიცირებულია დონორის მიერ დაწესებული შეზღუდვების არსებობის ან არ არსებობის საფუძველზე.

დროებით შეზღუდული წმინდა აქტივები ექვემდებარება დონორის დაწესებულ შეზღუდვებს, რომელიც ზუსტად განსაზღვრავს CIPDD-ს უფლებას გამოიყენოს ან გახარჯოს აქტივები. შეზღუდვები განისაზღვრება დროით ან CIPDD-ის საქმიანობით.

2.6 გრძელვადიანი აქტივები

ქონებისა და აღჭურვილობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, ცვეთა ერიცხება 5 წლიანი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში ცვეთის წრფივი მეთოდის გამოყენებით. იჯარით აღებული საკუთრების რემონტს ამორტიზაცია ერიცხება, თავდაპირველი საიჯარო 5 წლიანი ვადის განმავლობაში.

დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიში და ფინანსური ანგარიშგება

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი

შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

3. დროებით შეზღუდული მოთხოვნები

3.1 პროგრამის მიხედვით	2005	2004
კვლევა და ანალიზი	432 010	521 817
ტრენინგი და სემინარი	3 645	55 424
მედია და პროდუქცია	-	14 300
გამოცემა და თარგმანი		
სულ	435 654	591 541

3.2 დონორის მიხედვით	2005	2004
ევრაზია		19 363
GTZ		708
NED3		8 200
NED5		6 100
Safe world		5 006
USAID		22 939
IDEA		31 055
Cordaid	172 176	289 838
EU	161 733	208 332
Safe world2	3 645	
IS2005/2006	29 984	
NIMD	52 586	
OSCE	10 589	
Sor-05	4 942	
სულ	435 654	# 591 541

დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიში და ფინანსური ანგარიშგება

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი

შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

4. გრძელვადიანი აქტივები

	2005				2004			
	იჯარით აღებული საკუთრების რემონტი	აღჭურვილობა	ავტომობილები	სულ	იჯარით აღებული საკუთრების რემონტი	აღჭურვილობა	ავტომობილები	სულ
თვითღირებულება	6 759	69 833	6 052	82 644	6 759	62 736	6 052	75 547
დაგროვილი ცვეთა	(6 759)	(49 794)	(1 210)	(57 763)	(6 759)	(37 116)		(43 875)
დამატებები	-	11 590	3 288	14 878	-	7 097		7 097
დარიცხული ცვეთა	-	(10 501)	(310)	(10 811)	-	(12 678)	(1 210)	(13 888)
წმინდა ღირებულება	-	21 129	7 819	28 948	-	20 039	4 842	24 881

დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიში და ფინანსური ანგარიშგება

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი

შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

5. დროებით შეზღუდული კონტრიბუციები და შენატანები

5.1 პროგრამის მიხედვით	2005	2004
კვლევა და ანალიზი	297 626	293 078
ტრენინგი და სემინარი	34 210	131 330
მედია და პროდუქცია		11 000
გამოცემა და თარგმანი		-
ძირითადი და ადმინისტრაცია		14 130
სულ	331 836	449 538

5.2 დონორის მიხედვით	2005	2004
EU		247 445
Eurasia		34 616
GTZ		13 431
NED5		11 000
USAID		32 202
Safe World		14 130
IDEA		95 264
RUM		1 450
IS2005/2006	60 300	
NIMD	124 353	
OSCE	77 840	
Pnk2	14 004	
SafeW2	34 210	
Sor-05	21 130	
სულ	331,836	449 538

დამოუკიდებელ აუდიტორთა ანგარიში და ფინანსური ანგარიშგება

მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიის ინსტიტუტი

შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

წელი, დასრულებული 31 დეკემბერს, 2004 და 2005

ა.შ.შ. დოლარებში

6. დროებით შეზღუდული წმინდა აქტივები

პროგრამა	2005	2004
კვლევა და ანალიზი	145 694	129 649
ტრენინგი და სემინარი	196 698	262 099
მედია და პროდუქცია	41 322	43 110
გამოცემა და თარგმანი	(3 519)	(3 220)
ძირითადი და ადმინისტრაცია	157 022	167 409
სულ	537 217	599 047